

28.11.2023

PÖLKYN LATVALÄPIMITTA PERUSMITTAUKSESSA

1. TARKOITUS

Tämän suosituksen tarkoituksena on määritellä pölkyn latvaläpimitta puutavaran perusmittauksessa. Suosituksen tavoitteena on yhtenäistää eri toimijoiden käytäntöjä siten, että perusmittauksessa voidaan käyttää määritelmällisesti yhtenevää ja samalla periaatteella mitattua latvaläpimittaa. Suositus koskee hakkuukonemittausta ja sahoilla tukkimittareilla ja muilla mittauslaitteilla tehtävää perusmittausta, ja näiden tarkastusmittausta. Suositus ei vaikuta toimijoiden tuotannonohjaukseen liittyvään mittaukseen (esimerkiksi tukkien sahausluokkien määrittäminen). Suosituksen mukainen toiminta vähentää erilaiseen latvaläpimitan määrittelyyn ja mittaukseen liittyvää puutavaran siirtymää puutavaralajista toiseen hankintaketjun aikana.

2. SÄÄDÖKSET

Laki puutavaran mittauksesta 414/2013

Maa- ja metsätalousministeriön asetus puutavaran mittauksen mittausmenetelmäryhmien tarkemmasta sisällöstä sekä mittauslaitteiden käytöstä 12/13 (Dnro1323/13/2013)

3. TERMIT

Latvaläpimitta = Pölkyn latvasta määritetty halkaisija, jota käytetään perusmittauksessa.

Ristimittaus = Läpimitta, joka määritetään kahdesta eri suunnasta mitattujen pölkyn poikkileikkauksen halkaisijoiden keskiarvona.

4. LATVALÄPIMITAN YLEINEN MITTAUSPERIAATE

Latvaläpimitan määrittäminen toteutetaan niin, että latvaläpimitta kuvaa pölkyn poikkileikkauksen keskimääräistä halkaisijaa. Latvaläpimitan mittauskohta on pölkyn rikkoutumaton poikkileikkaus latvaleikkauksessa. Jos latvaleikkauksessa on oksakyhmy tai muu laajentuma, mittauskohta on latvaläpimitan pienimmässä kohdassa tyveen päin.

Latvaläpimitta voidaan mitata kuorellisena tai kuorettomana. Tämä ei kuitenkaan vaikuta siihen, mitä tilavuutta perusmittauksessa mitataan. Kuoren määrittäminen on otettava huomioon puutavaralajien latvaläpimittarajojen asettamisessa. Hankintaketjun eri vaiheissa tehdyissä mittauksissa päästään näin johdonmukaisiin tuloksiin. Käytännössä kuoreton latvaläpimittaraja on alempi kuin kuorellinen latvaläpimittaraja.

5. LATVALÄPIMITAN MÄÄRITYS MITTAUSMENETELMITTÄIN

Tarkastusmittaus saksimittauksella

Saksimittauksella tehtävässä tarkastusmittauksessa latvaläpimitta mitataan ristimittauksella. Tarkastusmittauksessa kuori otetaan huomioon vastaavalla tavalla kuin tarkastettavassa perusmittauksessa.

Pölkyn latvaläpimitta perusmittauksessa

28.11.2023

Hakkuukonemittaus

Hakkuukoneella läpimittojen mittaus mukailee mittausperiaatteeltaan ristimittausta. Läpimitta on kuorellinen.

Tukkimitari ja muut mittauslaitteet tehdasmittauksessa

Tukkimitarimittaus mahdollistaa useilla tavoilla määriteltyjen latvaläpimittojen mittauksen. Latvaläpimitan määrittämisessä voidaan käyttää erilaisia toteutustapoja, kun edellä kohdassa 4 määritellyt yleiset periaatteet toteutuvat.